

Sygn. akt V.2 Ka 544/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

Wydział V Karny Sekcja Odwoławcza

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Klekocki

Sędziowie: Olga Nocoń

Lucyna Pradelska-Staniczek (spr.)

Protokolant: Lucyna Tomala

w obecności Sebastiana Tarasiuka Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Jastrzębiu-Zdroju

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2019 r.

sprawy: **R. S. /S./**

s. Z. i D.

ur. (...) w R.

oskarżonego o czyn z art. 177 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego oraz zażalenia wniesionego przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju

z dnia 5 czerwca 2019r. sygn. akt II K 1321/18

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 7 w ten sposób, że kwotę kosztów zastępstwa procesowego ustala na 1008 (jeden tysiąc osiem) zł,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zasądza od oskarżonego R. S. na rzecz oskarżyciela posiłkowego G. S. kwotę 840 (osiemset czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów udziału pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym,

IV. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa opłatę za II instancję w kwocie 280 (dwieście osiemdziesiąt) zł oraz obciąża go wydatkami postępowania odwoławczego w kwocie 20 (dwadzieścia) zł.

Sędzia Sławomir Klekocki

Sędzia Olga Nocoń Sędzia Lucyna Pradelska-Staniczek (spr.)

Sygn. akt V.2 Ka 544/19

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Jastrzębiu - Zdroju wyrokiem z dnia 5 czerwca 2019r. sygn. akt II K 1321/18 uznał oskarżonego R. S. za winnego tego, że w dniu 31 sierpnia 2018r. w W. na skrzyżowaniu dróg trasy DK (...) z ulicą (...) naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem dostawczym marki P. (...) o nr rej. (...) i wykonując manewr skrętu w lewo z trasy DK (...) w ulicę (...), nie zachował wymaganej szczególnej ostrożności i nie obserwował należycie sytuacji na drodze, w wyniku czego nie udzielił pierwszeństwa przejazdu jadącemu z przeciwnego kierunku na wprost główną DK (...) motocyklowi m-ki H. (...) o nr rej. (...), kierowanemu przez D. S. (1), zajeżdżając mu drogę i doprowadzając do zderzenia obu pojazdów, na skutek czego kierujący motocyklem D. S. (1) doznał obrażeń w postaci złamania otwartego przedramienia lewego i uda lewego z rozerwaniem stawu kolanowego, rany kłuto – dartej i ran dartych na kończynach, złamania podstawy czaszki, krwotoku podtwardówkowego i podpajęczynówkowego mózgu, stłuczenia płuc i śródpiersia, pęknięcia aorty z masywnym krwotokiem wewnętrznym i zewnętrznym, krwotoku do jam opłucnowych, pęknięcia śledziony i stłuczenia nerki lewej, skutkujących jego zgonem na miejscu wypadku, tj. czynu stanowiącego występki z art. 177 § 2 k.k. i za to na mocy art. 177 § 2 k.k. skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności.

Na zasadzie art. 69 § 1 i § 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. sąd warunkowo zawiesił oskarżonemu wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 3 lata.

Na zasadzie art. 71 § 1 k.k. sąd wymierzył oskarżonemu grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych.

Na mocy art. 42 § 1 k.k. sąd orzekł wobec oskarżonego R. S. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat.

Na zasadzie art. 43 § 3 k.k. sąd zobowiązał oskarżonego do zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdów mechanicznych w postaci prawa jazdy do Starostwa Powiatowego w R..

Na zasadzie art. 46 § 2 k.k. sąd orzekł wobec oskarżonego R. S. nawiązkę w wysokości 20.000 złotych na rzecz oskarżyciela posiłkowego G. S..

Na zasadzie art. 627 k.p.k. sąd orzekł wobec oskarżonego zwrot kosztów zastępstwa procesowego z tytułu ustanowienia pełnomocnika w kwocie 588 złotych.

Na mocy art. 627 k.p.k. i art. 2 ust. 1 i art. 3 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 2 oraz art. 3 ust. 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych sąd zasądził na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe obejmujące wydatki w kwocie 4.646,90 złotych i opłatę w wysokości 180 złotych.

Od powyższego wyroku apelację wniósł oskarżony nadto zażalenie na rozstrzygnięcie o kosztach zastępstwa procesowego złożył pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego.

Oskarżony w swojej apelacji zaskarżył powyższy wyrok w części orzekającej o zakazie prowadzenia pojazdów mechanicznych, zobowiązania oskarżonego do zwrotu prawa jazdy, jak również zasądzenia nawiązki w kwocie 20.000 złotych, zarzucił rażąco niewspółmierność orzeczonego środka karnego oraz nawiązki. Wskazując na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i nie orzekanie w stosunku do niego zakazu prowadzenia pojazdów na okres dwóch lat, jak również obowiązku zwrotu dokumentów do Starostwa Powiatowego w R. oraz nie orzekanie nawiązki w kwocie 20.000 złotych na rzecz oskarżyciela posiłkowego.

Pełnomocnik pokrzywdzonego w swoim zażaleniu zaskarżył orzeczenie Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju w części dotyczącej pkt 7, tj. w przedmiocie przyznania od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego kosztów tytułem zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem w sprawie pełnomocnika. Skarżonemu orzeczeniu w zaskarżonej części na zasadzie art. 438 pkt 1 k.p.k. zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, a to § 11 ust. 2 pkt 3 oraz ust. 7 w zw. z § 17 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie poprzez ich niezastosowanie i zasądzenie zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem w sprawie pełnomocnika w wysokości 588 złotych, podczas gdy winno ono wynieść 1.008 złotych.

Mając na uwadze powyższe na zasadzie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. i art. 437 k.p.k. skarżący wniósł o zmianę orzeczenia w zaskarżonej części, tj. pkt 7 wyroku i zasądzenie od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego kwoty 1.008 złotych tytułem zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem w sprawie pełnomocnika.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie. Z kolei zażalenie pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego zasługiwało na uwzględnienie i dlatego też konieczne stało się dokonanie zmiany zaskarżonego wyroku w punkcie 7 w ten sposób, że kwotę kosztów zastępstwa procesowego należało ustalić na 1.008 złotych.

W pierwszej kolejności omówiona zostanie apelacja złożona przez oskarżonego. Mając na uwadze, iż dotyczy ona orzeczenia o karze, zaskarżony wyrok zostanie omówiony tylko w tym zakresie. Apelacja oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie, albowiem stawiany zaskarżonemu wyrokowi zarzut okazał się bezzasadny

Na wstępie zaznaczyć należy, że rażąca niewspółmierność kary może zachodzić tylko wówczas, gdyby na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary można przyjąć, że zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd rejonowy, a karą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 k.k. Kara może być uznana jako rażąco niewspółmierną, kiedy nie uwzględnia należyście stopnia społecznej szkodliwości czynu, stopnia zawinienia i nie realizuje celów kary w zakresie społecznego i indywidualnego jej oddziaływania. Z taką sytuacją nie mamy do czynienia w przypadku oskarżonego R. S..

Rozważając o karze odpowiedniej dla oskarżonego, sąd I instancji wziął pod uwagę wszelkie okoliczności sprawy. Bez wątplenia orzeczona kara 1 roku pozbawienia wolności jest adekwatna do stopnia winy i stopnia społecznej szkodliwości czynu, a także powinna wykształcić w oskarżonym poczucie odpowiedzialności za swoje zachowanie. Sąd kieruje się przy wymiarze kary przewidzianymi przez ustawodawcę kryteriami, nakazującymi w szczególności baczyć, by dolegliwość kary nie przekraczała stopnia winy, by uwzględniać stopień społecznej szkodliwości czynu oraz brać pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Bez wątplenia kara w orzeczonym wymiarze spełni swoje cele, w tym przede wszystkim cel zapobiegawczy, wdrażając oskarżonego do przestrzegania porządku prawnego w przyszłości i równocześnie ugruntuje w społeczeństwie przekonanie o konieczności respektowania przepisów prawa. Orzeczona kara z pewnością nie jest rażąco surowa.

Mając z kolei na uwadze, iż oskarżony nie był uprzednio karany, pracuje i ma na utrzymaniu rodzinę, zasadnie sąd rejonowy orzekł karę z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat.

Zasadnie również, w celu urealnienia orzeczonej kary sąd orzekł wobec oskarżonego karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 10 złotych. Wymierzając karę grzywny sąd uwzględnił sytuację finansową i materialną oskarżonego.

Odnosząc się do orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, wskazać należy, iż okres, na który zakaz ten został orzeczony, tj. 2 lata, jest adekwatny do stopnia społecznej szkodliwości popełnionego czynu i spełni dodatkowo cele w zakresie prewencji ogólnej i indywidualnej. Należy również wskazać, iż okres trwania tego zakazu został orzeczony w dolnych granicach przewidzianych ustawą karną,

albowiem zgodnie z art. 43 § 1 k.k. zakaz ten orzeka się na okres od roku do 15 lat. Ratio legis środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych polega na tym, by osoby nieprzestrzegające zasad bezpieczeństwa ruchu z braku wyobraźni, czy też poczucia odpowiedzialności, były z ruchu tego wyłączone, przy czym zachodzi zależność tego rodzaju, że im większe jest zagrożenie, które mogłoby w przyszłości spowodować prowadzenie pojazdu mechanicznego przez taką osobę, tym dłuższy powinien być okres obowiązywania środka karnego. Zdaniem sądu okręgowego w przedmiotowej sprawie okres 2 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych spełni funkcję wychowawczą, która to realizowana jest poprzez ugruntowanie w psychice sprawcy poczucia odpowiedzialności za własne zachowanie, które następuje w skutek odebrania prawa prowadzenia pojazdów. Konsekwencją orzeczenia środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych była konieczność nałożenia na oskarżonego w trybie art. 43 § 3 k.k. obowiązku zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdu, z zastrzeżeniem, że do chwili wykonania obowiązku okres, na który orzeczono zakaz nie biegnie.

Zasądzoną na rzecz oskarżyciela posiłkowego nawiazki w kwocie 20.000 złotych nie sposób uznać za nadmiernie wygórowaną. Jak słusznie wskazał sąd rejonowy kwota ta jest zaledwie niewielkim zadośćuczynieniem dla ojca tragicznie zmarłego D. S. (2) za poniesioną stratę i pozwole chociaż w części odnaleźć się w sytuacji, gdy nie tylko utracił on syna, ale również nastąpiło pogorszenie sytuacji materialnej rodziny. Mając na uwadze, iż wobec oskarżonego została orzeczona kara wolnościowa realnym jest wywiązanie się oskarżonego z zapłaty wskazanej kwoty.

W ocenie sądu okręgowego tak ukształtowane orzeczenie o karze, obejmujące również orzeczony środek karny i kompensacyjny, jest sprawiedliwe oraz adekwatne do stopnia zawinienia i stopnia społecznej szkodliwości czynu, jednocześnie spełnia swe cele w zakresie prewencji ogólnej, jak i indywidualnego oddziaływania na sprawcę.

Odnosząc się z kolei do zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonego należy przyznać rację skarżącemu. Sąd rejonowy istotnie dokonał błędnego obliczenia należnych od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego kosztów tytułem zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem w sprawie pełnomocnika. Sąd I instancji zasądził od oskarżonego tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego kwotę 588 złotych. Tymczasem mając na uwadze, iż oskarżyciel posiłkowy reprezentowany był przez pełnomocnika z wyboru, zastosowanie winny znaleźć przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 3 w zw. z § 17 pkt 1 należąca jest zatem kwota w łącznej wysokości 1008 złotych. Na kwotę tę składają się kwota 840 złotych za udział w pierwszym terminie rozprawy oraz kwota 168 złotych (20% z kwoty 840,00 zł) za udział w kolejnym terminie rozprawy.

Dlatego też konieczne stało się dokonanie zmiany zaskarżonego wyroku w punkcie 7 w ten sposób, że kwotę kosztów zastępstwa procesowego należało ustalić na 1.008 złotych. Jednocześnie w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok należało utrzymać w mocy uznając, iż brak jest podstaw do jego zmiany.

Z uwagi na reprezentowanie oskarżyciela posiłkowego przez pełnomocnika, zasądzono od oskarżonego na rzecz G. S. kwotę 840 złotych tytułem zwrotu kosztów udziału pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym.

Mając na względzie sytuację osobistą i finansową oskarżonego, sąd odwoławczy zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa opłatę za II instancję w kwocie 280 złotych i wydatki za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 złotych.

sędzia Sławomir Klekocki

sędzia Lucyna Pradelska-Staniczek (spr.) sędzia Olga Nocoń